

Den franske Finansekspert Hr. Avenol havde til Glückstadt udtalt sig i Overensstemmelse hermed.

Til hele denne den højtærede Statsministers Begrundelse vil jeg for det første sige, at Mødet i Cannes, saa vidt mig bekendt, aldeles ikke var fastlagt, da Glückstadt skaffede det amerikanske Laan, og i hvert Fald var der slet ikke aftalt noget mellem Lloyd George og Briand om Laan til Centraleuropa paa det daværende Tidspunkt; det skulde de først tale om flere Uger senere. Saa vidt jeg husker det fra „Le Temps“, fra de franske Blade i Slutningen af December 1921, var der i Paris Sammenkomster af Finanseksperter fra England, Frankrig og Belgien med det Formaal at drøfte en engelsk Plan om Dannelse af et fransk-engelsk Konsortium, som skulde yde Laan til Mellemeuropa, og hvortil andre Stater, ogsaa mindre Stater, skulde indbydes som Deltagere. Det hele Laan skulde dreje sig om et Beløb paa 20 Mill. Lst., hvad der var et overmaade beskedent Beløb, og det er denne Laanplan, som senere forsøgte gennemført, nemlig i Foraaret 1922. Ærede Medlemmer, som er Medlemmer af Finansudvalget, vil erindre, at Etatsraad Glückstadt atter som den danske Regerings delegerede opholdt sig i lang Tid i London for at tilvejebringe dette Laan — man kunde læse derom i franske Blade, i danske Blade hørte man intet derom —, og Planerne gik, som sagt, ud paa Tilvejebringelse af dette i Forhold til de Opgaver, det drejede sig om: Genrejsningen af Mellemeuropa og Genrejsningen af Rusland, aldeles intetsigende Beløb af 20 Mill. Lst. Jeg erindrér, at da Sagen omsider kom frem i Finansudvalget, blev der fra flere Sider, bl. a. fra det radikale Partis Side, udtrykkelig taget Forbehold overfor dette Laan, og det hele gik jo i Vasken, det blev slet ikke til noget. Og Cannes-Mødet, som var et Møde af det øverste Raad, og som traadte sammen den 8. Januar, skulde jo først overveje, hvad der skulde gøres til Europas Genrejsning. Det resulterede saa i den internationale økonomisk-finansielle Konference i Genua, der først traadte sammen langt hen paa Foraaret, og som der heller ikke kom noget ud af med Hensyn til internationale Laan.

Det forekommer mig derfor, at den Motivering, den højtærede Statsminister har givet for Berettigelsen af dette Laan, er grumme tynd, og navnlig synes det mig, at det havde været den højtærede Statsministers Pligt paa den økonomisk-

finansielle Baggrund, der forelaa, at undersøge, at verificere, hvorvidt de Meddelelser, som Hr. Avenol havde givet Glückstadt, var rigtige, og hvad de i Virkeligheden indebar. Det havde været overordentlig let for den højtærede Statsminister at lade Udenrigsministeriet sende et Chifertelegram med Instrukser til Gesandterne i Paris, London og Washington, saa kunde han have skaffet sig værdifulde Oplysninger og bl. a. set, at der aldeles ikke var Tale af nogen Betydning om Laan fra amerikansk Side. Amerika er jo ikke særlig forhippet paa at yde Laan til Genrejsning af det falderede Europa. Paa Genua-Konferencen var Amerika indbudt, men Amerika erklærede udtrykkelig, at det ikke vilde være med som officiel Deltager, men kun som uofficiel lagttager. Det er det bedste Bevis paa, i hvor høj Grad Amerika trykkede sig ved at inddrage sig paa internationale Finansdispositioner i stor Stil, saa jeg tror, at den højtærede Statsminister ved lidt mere Agtpaagivenhed her med Lethed kunde have overbevist sig om, at Situationen ikke var saa faretruende, som han søger at give det Udseende af. Jeg mener, at der i Begyndelsen af December 1921 ikke kan have været Tale om andet end ganske løse Rygter om et eventuelt internationalt Laan til Landene i Centraleuropa og aldeles ikke om et amerikansk Laan, og jeg betvivler, at Hr. Avenol skulde have givet Glückstadt mere positive Oplysninger paa det daværende Tidspunkt. Men i den foreliggende Situation, kendetegnet paa den ene Side ved Landmandsbankens vitterlig vanskelige Stilling, som alle finanskyndige her i Landet var opmærksomme paa, og paa den anden Side ved Tilbudene og Raadene til Regeringen fra andre Bankmænds Side, maatte det være den højtærede Finansministers selvfølgelig Pligt, inden han begyndte Glückstadt med Monopol til Fremskaffelse af Laanet, at skaffe sig diplomatiske Oplysninger. Det var Statsministerens Pligt, og det havde, som sagt, været overordentlig let for ham at fremskaffe saadanne Oplysninger. Men da Laanet saa trods alt blev en Kendsgerning, maa den højtærede Finansminister dog have været vidende om den mærkelige Maade, paa hvilken det blev realiseret, eller ogsaa har han som Finansminister udvist en grov Uagtsomhed ved ikke at følge disse Transaktioner med Opmærksomhed. Ligesom han forud burde have gjort Brug af sine udenrigsministerielle Embedsmænd, burde han efter Laanets